

ЗАКОНОДАВЧЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОНСУЛЬТАТИВНО-ДОРАДЧИХ ОРГАНІВ НА МІСЦЕВОМУ РІВНІ В УКРАЇНІ

Дмитро ЛЕВИЦЬКИЙ,
старший спеціаліст з адвокації
ВБО «Інститут місцевого розвитку»

15 травня 2024 року

Проєкт «Громада – влада: діалог, довіра, дія»

Мета проєкту: розширення та інституалізація взаємодії громадян і груп громадянського суспільства з органами місцевої влади, зміцнення взаємної довіри через впровадження для ОМС і громадськості освітнього, інформаційного й інституційного забезпечення партисипативних процесів та експертну допомогу у розв'язанні конкретних проблем цільових територіальних громад

Виконавець: ВБО «Інститут місцевого розвитку» за підтримки проєкту USAID «Демократичне врядування у Східній Україні»

Термін упровадження: вересень 2023 р. – вересень 2024 р.

Проект «Громада – влада: діалог, довіра, дія»

Освітня кампанія для ОМС та ОГС з партисипації

Впровадження освітньої програми для представників ОМС

Впровадження освітньої програми для представників ОГС

Навчально-комунікаційна кампанія (5 спільних навчально-комунікаційних конференцій)

«Партисипація у місцевих громадах: потреби, навчання, підтримка» (23.11.2023)

«Партисипативні інструменти у сферах управління відходами» (11.04.2024)

«Консультативно-дорадчі органи на місцевому рівні: українській досвід у європейському контексті» (15.05.2024)

Комплексна інформаційно-комунікаційна кампанія щодо сприяння партисипації

Інституційна підтримка розвитку партисипативних процесів у цільових громадах

Мета конференції

- Ознайомитися з загальними засадами функціонування консультативно-дорадчих органів на місцевому рівні
- Обговорити роль і завдання, які можуть виконувати консультативно-дорадчі органи
- Обмінятися досвідом щодо успішних прикладів роботи та практичних викликів у діяльності консультативно-дорадчих органів на місцевому рівні

Основні нормативно-правові акти щодо діяльності консультативно-дорадчих органів на місцевому рівні в Україні

- **Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»**
- Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»
- ПКМУ від 5 листопада 2008 р. N 976 «Про затвердження Порядку сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади»
- ПКМУ від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики»
- ПКМУ від 18 грудня 2018 р. № 1198 «Про затвердження типових положень про молодіжні ради»
- Наказ Міністерства фінансів України від 03.03.2020 № 94 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо механізмів участі громадськості у бюджетному процесі на місцевому рівні»
- **Акти органів місцевого самоврядування**

Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні»

- Стаття 10: загальний дозвіл створювати консультативно-дорадчі органи при місцевих радах
- Відсутні вказівки щодо порядку створення та діяльності консультативно-дорадчих органів при ОМС
- Відсутні вказівки щодо прав і обов'язків консультативно-дорадчих органів при ОМС

Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності»

- Стаття 6: загальні права консультативно-дорадчих органів у здійсненні державної регуляторної політики:
  - подавати до регуляторних органів пропозиції про необхідність підготовки проектів регуляторних актів
  - брати участь у розробці проектів регуляторних актів
  - подавати зауваження та пропозиції щодо оприлюднених проектів регуляторних актів
  - бути залученими до підготовки аналізів регуляторного впливу
  - самостійно готувати аналіз регуляторного впливу проектів регуляторних актів
  - одержувати від регуляторних органів інформацію щодо їх регуляторної діяльності
- Відсутні вказівки щодо порядку створення та діяльності консультативно-дорадчих органів

ПКМУ про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики

- ПКМУ від 3 листопада 2010 р. № 996
- **Рекомендовано** органам місцевого самоврядування
- Порядок проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики
- Типове положення про **громадську раду** при міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації

ПКМУ про затвердження типових положень про молодіжні ради

- ПКМУ від 18 грудня 2018 р. № 1198
- **Рекомендовано** органам місцевого самоврядування
- Типове положення про **молодіжну раду** регіонального рівня
- Типове положення про **молодіжну раду** місцевого рівня

Порядок сприяння проведенню громадської експертизи діяльності органів виконавчої влади

- ПКМУ від 5 листопада 2008 р. N 976
- **Рекомендовано** органам місцевого самоврядування
- Згадка про проведення громадської експертизи **громадською радою** при відповідному міністерстві, іншому центральному органі виконавчої влади, Раді міністрів Автономної Республіки Крим, обласній, Київській та Севастопольській міській, районній, районній у м. Києві та Севастополі державній адміністрації
- Громадська експертиза діяльності органів виконавчої влади - проведення інститутами громадянського суспільства, громадськими радами оцінки діяльності органів виконавчої влади, ефективності прийняття і виконання такими органами рішень, підготовку пропозицій щодо розв'язання суспільно значущих проблем для їх врахування органами виконавчої влади у своїй роботі

Методичні рекомендації щодо механізмів участі громадськості у бюджетному процесі на місцевому рівні

- Наказ Міністерства фінансів України від 03.03.2020 № 94
- **Рекомендовано** органам місцевого самоврядування
- Загальна згадка про **громадські ради** при ОМС як механізми залучення громадськості до бюджетного процесу на етапах підготовки, затвердження, виконання, аудиту та контролю бюджету

Підсумок: статус консультативно-дорадчих органів при ОМС за законодавством України (1)

На рівні законів:

- немає обов'язку чи заборони створювати консультативно-дорадчі органи при ОМС, є **загальний дозвіл** створювати консультативно-дорадчі органи при ОМС
- не регламентовано порядок створення консультативно-дорадчих органів
- є загальні згадки про права консультативно-дорадчих органів

На рівні підзаконних актів:

- є **рекомендації** щодо порядку створення та повноважень консультативно-дорадчих органів при ОМС

Підсумок: статус консультативно-дорадчих органів при ОМС за законодавством України (2)

- Консультативно-дорадчий орган при ОМС не має статусу юридичної особи
- При ОМС може бути створено кілька консультативно-дорадчих органів з різними завданнями (громадські ради, молодіжні ради, ради підприємців тощо)
- Статус, склад, повноваження і порядок роботи консультативно-дорадчого органу визначає орган місцевого самоврядування, при якому той створюється
- Рішення про створення консультативно-дорадчого органу є компетенцією самого органу місцевого самоврядування

Чи заборонено створювати консультативно-дорадчі органи при ОМС під час воєнного стану?

- Законодавство **не забороняє** створення консультативно-дорадчих органів **при ОМС** навіть під час воєнного стану
- Обмеження, передбачені п.8 ПКМУ від 3 листопада 2010 р. № 996, стосуються органів виконавчої влади, а не ОМС
- Військові адміністрації в частині виконання функцій органів місцевого самоврядування можуть створювати консультативно-дорадчі органи при ОМС

Останні законодавчі зміни

- 9 травня 2024 року прийнято закон «Про внесення змін до Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні" та інших законодавчих актів України щодо народовладдя на рівні місцевого самоврядування» (законопроект 7283 від 13.04.2022)
- Закон ще не підписано Президентом
- Законом дещо деталізовано положення щодо консультативно-дорадчих органів при ОМС (визначено **право** жителів брати участь у роботі, але створення лишається на розсуд ОМС)
- Законом деталізовано форми партисипативної участі (місцевий референдум, загальні збори (конференція) жителів, місцева ініціатива, громадські слухання, участь жителів у плануванні та розподілі коштів місцевого бюджету, публічні консультації, громадське оцінювання діяльності ОМС, консультативно-дорадчі органи, інші форми участі)

Дякую за увагу!